

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Кафедра внутрішньої медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

з науково-педагогічної роботи

_____ Ольга ХАРЧЕНКО

«___» червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА В УМОВАХ ВІЙНИ

для студентів

галузь знань _____

спеціальність _____

освітній рівень _____

освітня програма _____

вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Семестр	<u>—</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладачі: _____

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Бульда В.І. д.м.н., зав. кафедри внутрішньої медицини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри внутрішньої медицини

_____ Володимир БУЛЬДА

(підпис)

Протокол № 8 від «22» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від « » червня 2022 року №

Голова науково-методичної комісії _____ Наталія СКРИПНИК

« » червня 2022 року

1. Мета дисципліни – передбачає вивчення студентами основ, як урятувати людину до приїзду швидкої. Найпростіші невідкладні медичні дії, що виконуються безпосередньо на місці пригоди має знати кожен, особливо в умовах війни. Значну увагу приділено серцево-легеневій реанімації, зупинці кровотечі, травмах, допомозі при інсульті, переохолодженні, опіках, при ураженні біологічними речовинами, удавленні, втраті свідомості тощо.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1. Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення біології середньої школи*
- 2. Вміння самостійно застосовувати знання; працювати з науковою та науково-методичною літературою.*
- 3. Володіння елементарними навичками системного аналізу.*

3. Анотація навчальної дисципліни

Вибіркова дисципліна «Домедична допомога в умовах війни» - одна з базових дисциплін в підготовці студента будь-якого профілю, оскільки важливим є надання першої допомоги в перші хвилини ураження. У мирний час прибуття швидкої в середньому становить 20 хвилин. За перші 2-3 з них постраждалий може втратити критичний об'єм крові, що призведе до летальних наслідків. Навички першої допомоги – критична необхідність для кожної людини, особливо в умовах війни.

Дисципліна вивчає особливості клінічного перебігу та алгоритми надання допомоги при зупинці серця, кровотечах, травмах, допомозі при інсульті, переохолодженні, опіках, при ураженні біологічними речовинами, удавленні, втраті свідомості тощо. Сьогодні це без перебільшень може врятувати життя.

4. Завдання (навчальні цілі) є засвоєння базових теоретичних положень першої долікарської допомоги, оволодіння практичними навичками надання невідкладної допомоги потерпілим на місці події та при транспортуванні до лікувального закладу.

Дисципліна «Домедична допомога в умовах війни» формує засади для вміння застосовувати клінічне мислення для подальшого навчання та у професійній діяльності.

Згідно вимог проекту Стандарту вищої освіти України дисципліна «Домедична допомога в умовах війни» забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей**:

✓ **інтегральна:**

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

• **загальні:**

- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ✓ Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ✓ Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ✓ Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ✓ Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ✓ Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

• **спеціальні (фахові, предметні):**

- ✓ Навички виконання медичних маніпуляцій.
- ✓ Здатність щодо організації проведення заходів та інтеграції надання медичної допомоги населенню.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 – комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1.	Знати основні клінічні ознаки патологічних станів, загрозливих для життя постраждалого та вимагаючи надання невідкладної долікарської медичної допомоги	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	8
1.2.	Знати порядок і черговість виконання заходів долікарської допомоги по врятуванню життя потерпілих	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	7
1.3.	Знати причини і основні етапи розвитку патологічних станів, що виникають в результаті гострих захворювань, травматичних уражень, отруєнь для надання обґрунтованої і адекватної долікарської медичної допомоги	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	7
1.4.	Знати основні методи асептики і антисептики як при роботі в звичайних умовах, так і при виникненні екстремальних ситуацій	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	7
Вміти				
2.1.	Вміти по простих клінічних ознаках оцінити загальний стан постраждалого: стан свідомості, серцево-судинної системи (частота пульсу, величина артеріального тиску), дихальної системи (характер і тип дихання, частота дихання, наявність задишки)	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8
2.2.	Вміти розпізнати стан клінічної смерті і провести реанімаційні заходи: усунути механічну асфіксію; провести штучне дихання методом з рота в рот, непрямий масаж серця	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8
2.3.	Вміти здійснити тимчасову зупинку зовнішніх артеріальних кровотеч, провести тимчасову зупинку венозних і капілярних кровотеч	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8

2.4.	Вміти забезпечити доступними засобами збереження життя пораненим, що переніс гостру крововтрату	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8
2.5.	Вміти надати невідкладну долікарську допомогу при пораненнях м'яких тканин (включаючи використання індивідуального перев'язувального пакету для накладення асептичних, бинтових фіксуємих і сітчастих пов'язок)	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8
2.6.	Вміти надати невідкладну допомогу при пошкодженнях опорно-рухового апарату (включаючи знеболення, транспортну іммобілізацію з використанням сходових шин, шин Дітеріхса, а також імпровізованих шин).	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8
2.7.	Вміти надати невідкладну допомогу при впливі біологічно-активних речовин, введення антидотів	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання виконання практичних робіт	8
Комунікація				
3.1	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову; іноземну мову у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Практичне заняття, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді; усних відповідей / доповнень	5
Автономність та відповідальність				
4.1.	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо надання невідкладної допомоги	Самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)													
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	3.1	4.1	
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму.	+		+		+	+							+	+
Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами)													+	+
Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
Визначати необхідність надання домедичної допомоги хворому на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього огляду, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію.		+												+
Надавати першу домедичну допомогу із застосуванням підручних засобів	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Підсумковий контроль – РН 1.1–1.6, 2.2–2.5 – 20 балів / 10 балів
2. Презентації / доповіді – РН 1.1–1.6, 2.3, 2.5, 3.1, 4.1 – 10 балів / 5 балів
3. Усні відповіді / доповнення – РН 1.1–1.6, 2.3, 3.1 – 10 балів / 5 балів
4. Оцінювання виконання практичних занять – РН 2.2–2.5 – 60 бали / 30 балів.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є відпрацювання всіх практичних занять.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2. Організація оцінювання:

Підсумковий контроль проводиться по завершенні курсу практичних занять. Оцінювання практичних занять здійснюється протягом семестру. Оцінювання підготовлених презентацій/доповідей, усних відповідей/доповнень проводиться упродовж практичних занять.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		Лекції	Практичні заняття	Консультації	Самостійна робота*
1.	Лекція 1. Домедична допомога в умовах війни	2			
2.	Практичне заняття 1. Особливості першої медичної допомоги під час війни. Правила огляду постраждалого. Алгоритм MARCHE.		3		
3.	Самостійна робота. Алгоритм прийняття рішення при загрозованих для життя станах. Поведінка та пріоритезація допомоги у трьох різних зонах ведення бойових дій.				5
4.	Практичне заняття 2. Як перевірити чи людина при свідомості та звільнити дихальні шляхи. Реанімація. Як викликати швидку.		3		
5.	Самостійна робота. Алгоритм прийняття рішення щодо невідкладної допомоги при зупинці серця та дихання.				5
6.	Практичне заняття 3. Факти про кров. Чотири ознаки масивної кровотечі. Використання різних методів зупинки кровотечі.		3		
7.	Самостійна робота. Прямий тиск на рану, тампонада та гемостатики. Джгут-турнікет та саморобний джгут. Як зупинити немасивні кровотечі. Бандаж та тиснуча пов'язка.				3
8.	Лекція 2. Види травм. Особливості надання домедичної допомоги при різних видах травм.	2			
9.	Практичне заняття 4. Особливості надання домедичної допомоги при вогнепальній травмі, минно-вибуховій травмі.		3		
10.	Самостійна робота. Алгоритм надання невідкладної допомоги при вогнепальній травмі, минно-вибуховій.				5
11.	Практичне заняття 5. Синдром тривалого здавлення. Переломи. Забиття. Вивихи.		3		
12.	Самостійна робота. Алгоритм надання невідкладної допомоги при переломах. Особливості надання допомоги при перебуванні під тисненням (під завалами).				5
13.	Практичне заняття 6. Поняття струсу головного мозку. Контузії. Особливості надання допомоги при інсульті.		3		

14.	Самостійна робота. Алгоритм прийняття рішення щодо невідкладної допомоги при інсульті. Види порушення мозкового кровообігу. Струс головного мозку контузії.				5
15.	Лекція 3. Види термічних уражень.	2			
16.	Практичне заняття 7. Особливості надання домедичної допомоги при переохолодженнях та відмороженнях.		3		
17.	Самостійна робота. Алгоритм прийняття рішення щодо невідкладної допомоги при холодних термічних ураженнях				5
18.	Практичне заняття 8. Опіки. Термічні опіки. Хімічні опіки.		3		
19.	Самостійна робота. Алгоритм надання невідкладної допомоги при опіках 1, 2 та 3 ступеню				5
20.	Лекція 4. Види біологічної зброї.		2		
21.	Практичне заняття 9. Особливості надання домедичної допомоги при застосуванні хімічної та біологічної зброї. Оцінка на місцевості введення антидотів.		3		
22.	Самостійна робота. Алгоритм надання невідкладної допомоги при застосуванні хімічної та біологічної зброї.				5
23.	Практичне заняття 10. Особливості надання домедичної допомоги при опроміненні радіацією (ядерна зброя або катастрофи на АЕС)		3		
24.	Практичне заняття 11. Променева хвороба.				
25.	Самостійна робота. Алгоритм надання невідкладної допомоги при променевої хворобі				5
26.	Підсумкове тестування		1		
	Всього	8	34		48

* За наявності змін до графіку навчального процесу див. додаток 1

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 8 год.

Практичні заняття – 34 год.

Самостійна робота – 48 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник /В.О.Крилюк, В.Д.Юрченко, А.А.Гудима та ін. - К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. - 84 с.
2. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар І.В., Корольова Н.Д., Кучанська Г.Б., Новицький Н.О. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: Підручник. - К.: «Медицина», 2011. – 526 с.
3. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар М.В., Поляруш В.В., Корольова Н.Д., Подолян В.М. Малик С.Л., Кривецька Н.В. Перша медична (екстрена) допомога з елементами тактичної медицини на до госпітального етапі в умовах надзвичайних ситуацій. – К.: Медицина, 2015.
4. Стандарт підготовки: Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї). – Вид. 1. - К. : «МП Леся», 2015.

Додаткова

Електронні ресурси:

1. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/> – офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика;
3. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;
4. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;
5. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України;
6. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
8. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
9. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Предметно – тематичні каталоги:

1. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
2. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
3. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції;
4. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека;